

METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. DENGELİ DEĞİŞKEN EMEKLİLİK YATIRIM FONU (MHE)
YILLIK RAPOR
31 Aralık 2023

Bu rapor METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. DENGELİ DEĞİŞKEN EMEKLİLİK YATIRIM FONU'nun 2023 yılına ilişkin gelişmelerin, Fon Kurulu tarafından hazırlanan faaliyet raporunun, fonun bir önceki yıl ile karşılaştırmalı olarak hazırlanmış bağımsız denetimden geçmiş yıllık fon bilanço ve gelir tablolarının, bağımsız denetim raporunun, bilanço tarihi itibarıyla fon portföy değeri ve net varlık değeri tablolarının katılımcılara sunulması amacıyla düzenlenmiştir.

BÖLÜM A: 02 Ocak 2023 – 31 Aralık 2023 DÖNEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

I - Dönem İçinde Fon İçtüzük ve İzahnamesinde Meydana Gelen Değişiklikler

Bu raporun eki olarak verilen Faaliyet Raporu'nda 'Dönem İçinde Meydana Gelen Değişiklikler' başlığı altında açıklanmıştır.

II - Döneme İlişkin Ekonomi ve Piyasa Gelişmeleri Özeti

2023 Yılı Piyasa Değerlendirmesi

2023 yılının ilk çeyreği, gelişmiş ekonomilerin resesyon riskine rağmen enflasyonla mücadeleyle odaklandıkları bir dönem oldu. Finansal koşullardaki sıkılaşmaya rağmen, ikinci yarı beklentileri ve ABD'deki bankacılık sarsıntısının etkisiyle hisse ve tahvil piyasalarında yatay dalgalanma hakimdi. Avrupa piyasaları, Frankfurt DAX endeksi liderliğinde görece daha iyi performans gösterdi. ABD tahvil faizleri inişli çıkışlı seyrederken, değerli maden ve kripto paralar çeyreğin sonunda canlı bir seyir izledi. Yurt içinde Maraş merkezli deprem ve genel seçimler gündemi şekillendirdi.

İkinci çeyrekte, ABD'de borç tavanı endişeleri ve banka iflaslarına dair kaygılar, küçük ve orta ölçekli bankalardan mevduat çıkışlarına neden oldu. Avrupa'da ise Credit Suisse krizi etkilerini kaybetmeye başladı. 23 gelişmiş ülke borsası, 24 de gelişmekte olan ülke borsasından seçilen 2,883 orta ve büyük sermayeli şirketten oluşan MSCI Global Hisse Senedi Endeksi Nisan ayındaki yükselişini, Amerikan teknoloji hisseleri rallisine rağmen Mayıs ayında sürdürmemesi de çeyrek sonundaki yükselişi ile yılın ilk yarısını %14 civarı bir getiriyle tamamladı. Türkiye'de ise genel seçim sonuçları ve ekonomi yönetimindeki değişiklikler yeniden ortodoks politikalara dönüş sinyali vermesi açısından önemliydi.

Üçüncü çeyrekte, merkez bankalarının faiz kararları ve enflasyon endişeleri küresel piyasaları etkiledi. IMF, küresel büyüme tahminini %3'e yükseltti. Türkiye'de TCMB'nin enflasyon tahminindeki artış ve ekonomi yönetiminin enflasyonla mücadele ve TL varlıklara dönüşü hızlandırmaya yönelik attıkları adımlar dikkat çekti. Ayrıca, tek seferlik ek motorlu taşıtlar vergisi uygulaması, kurumlar vergisi ve KDV ile ÖTV oranlarındaki artışlar ile vergi gelirlerini artırmaya yönelik bir dizi düzenlemeler hayata geçirildi. Derecelendirme kuruluşlarından gelen olumlu haberler ve TC eurobond risk primlerinde (CDS) yaşanan düşüş piyasalara olumlu yansıdı.

Son çeyrekte, Orta Doğu'daki gerilim, Fed'in faiz kararları ve Euro Bölgesi'ndeki daralma endişeleri küresel piyasalar üzerinde etkili oldu. IMF 2024 yılı büyüme tahminini Türkiye için %3'ten %2,9'a indirirken, OECD %2,7 olarak sabit bıraktı. Türkiye'de TCMB'nin parasal sıkılaşma adımları devam etti. Yeni ekonomik kadronun göreve gelmesinden itibaren 3400 baz puanlık faiz artışı gerçekleşmiş oldu. Fitch ve S&P'nin Türkiye'nin kredi notu görünümünde iyileşme, Moody's ise ABD'nin kredi not görünümünde negatif değişiklik yaptı. Türkiye'nin büyüme beklentisi ve yeni ekonomi programı ile 2023 yılsonu bilançoları itibarıyla uygulanacak olan enflasyon muhasebesine geçiş ön plandaydı. CDS'lerde ise olumlu bir seyir izlendi, Aralık sonunda 278 seviyesine kadar düşüş yaşandı.

Uluslararası gelişmeler

2023 yılında ABD ekonomisi, faiz artışları ve enflasyonla mücadele çabalarıyla dikkat çekti. Fed'in politika değişiklikleri ve ekonomik göstergelerin dalgalı seyri, ABD hisse senedi piyasalarını etkiledi. Euro Bölgesi'nde büyüme endişeleri ve faiz artışlarıyla ilgili kararlar öne çıktı. İngiltere Merkez Bankası'nın faiz artırma kararı ve AB Komisyonu'nun büyüme beklentilerini düşürmesi, Avrupa ekonomisindeki belirsizliği artırdı.

Asya'da, Çin ekonomisinin büyüme verileri ve finansal piyasalardaki dalgalanmalar ön plandaydı. Çin Merkez Bankası'nın beklenmedik faiz indirimi, ekonomik zorlukların işaretleri olarak değerlendirildi. Japonya'da ekonomik göstergeler karışık bir tablo çizerken, Asya genelindeki iyimserlik ve risk iştahı arasında bir denge sağlanmaya çalışıldı.

İkinci yarıda, ABD'de enflasyon endişeleri devam ederken, Fed'in faiz artışlarına gerek kalmayacak

METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. DENGELİ DEĞİŞKEN EMEKLİLİK YATIRIM FONU (MHE)
YILLIK RAPOR
31 Aralık 2023

beklentileri yükseldi. Avrupa'da enflasyon gerilerken, göstergeler daralma sinyalleri vermeye devam etti. Çin ekonomisi üçüncü çeyrekte beklentilerin üzerinde büyürken, Japonya'da enflasyonun yükselmesi sonrası küçülme gözlemlendi. Küresel ekonomideki belirsizlikler, ülkeler arası ilişkiler ve finansal piyasalardaki dalgalanmalar, yıl boyunca dikkat çeken temalar oldu.

Bu gelişmelerin ışığında, küresel ekonomi 2023 boyunca karmaşık ve belirsiz bir seyir izledi. Her bir bölgenin ekonomik performansı, yerel ve küresel faktörlerle etkilendi. Faiz politikaları, enflasyon endişeleri ve ticaret ilişkilerindeki değişimler, ekonomik karar alma süreçlerini etkiledi. Bu dönemde, finansal piyasalarda ve reel ekonomideki dalgalanmalar, yatırımcılar ve iş dünyası için zorlu bir ortam oluşturdu.

Ulusal Gelişmeler

Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde, GSYİH büyümesi beklentileri aşarak %5,6'ya yükseldi ve enflasyon, baz etkisiyle düşüş kaydederek çeyrek boyunca %80'den %50'ye indi. OECD, küresel büyüme tahminlerini revize ederken, Türkiye'nin büyüme tahminini 2023 için %2,8'e çekti.

İkinci çeyrekte, TCMB faiz politikalarında değişiklik yapmazken, enflasyondaki düşüşe vurgu yaptı. Türkiye ekonomisi, kamu harcamalarının ve tüketim talebinin etkisiyle %4 büyüme kaydetti. Dolar/TL, seçim sonuçlarından sonra yükselerek 26 seviyelerine ulaştı. Dünya Bankası Türkiye'nin 2023 büyüme tahminini yükseltirken, IMF ve OECD büyüme beklentilerini revize etti, ancak enflasyon endişeleri devam etti.

Üçüncü çeyrekte, enflasyonun düşüş serisi devam etti ancak TÜFE ve ÜFE arasındaki fark arttı. İşsizlik oranı düşüşe geçerken, cari işlemler hesabı beklenenin üzerinde cari fazla verdi. TCMB faiz artışlarını sürdürdü ve ekonomideki güçlü talebin enflasyon baskısını artırdığını belirtti.

Dördüncü çeyrekte, Mehmet Şimşek'in yurt dışı ziyaretleri ve uluslararası raporlardaki değerlendirmeler öne çıktı. IMF, Türkiye'nin büyüme tahminini yükseltirken, enflasyon beklentilerini revize etti. S&P Türkiye'nin kredi notu görünümünü "pozitif"e çevirirken, diğer kuruluşlar büyüme beklentilerini çeşitli şekillerde revize etti.

Genel olarak, 2023 yılında Türkiye ekonomisi, büyüme ve enflasyon dengesini sağlama çabalarıyla, ulusal ve uluslararası faktörlerin etkisi altında dalgalanan bir performans sergiledi. Enflasyon, faiz politikaları ve dış ticaret dengesi önemli temalar arasında yer aldı. Döviz kuru ise yılın son çeyreğinde yatay seyir izleyerek belirgin bir artış gösterdi. Türkiye'nin ekonomik görünümü, iç ve dış faktörlerin etkileşimiyle şekillendi ve yılın sonunda büyüme potansiyeli ile enflasyon endişeleri arasında bir denge arayışı devam etti.

Pay (Hisse Senetleri) Piyasası:

Yılın ilk çeyreğinde yaşanan deprem, hisse senedi piyasasında belirgin volatiliteye neden oldu. Türkiye Varlık Fonu liderliğindeki büyük borsa yatırım fonu duyurusu, bireysel emeklilik katkı fonlarının hisse pozisyonlarının yükseltilmesi ve özel bankaların yüksek temettü oranları, alımları artırdı. Ancak, mart ayında şirketlerin finansman yükü konuşuldu, TL'nin zayıflaması ve kredi maliyetlerindeki artış hisse satışlarını etkiledi.

İkinci çeyrekte BIST100 endeksi, Nisan ayındaki belirsizlikle başlayıp, seçim sürecinin etkisiyle dalgalanmalı bir seyir izledi. Seçim sonrasında, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın finans yönetimi ekibiyle devam edeceği ve politikalarda değişiklik beklentisi, endeksi olumlu etkileyerek %6'lık bir artışa yol açtı. Haziran ayında ise yeni ekonomi yönetiminin ortodoks politikaları ve TCMB'nin faiz artırımı, BIST100'ün %17,8'lik büyük bir yükselişle kapanmasını sağladı.

Üçüncü çeyrekte Borsa İstanbul, kısa süreli düzeltmelerle yükseliş trendini sürdürdü. Endeks TL bazında %45,4, dolar bazında %37,5 oranında değer kazandı. Sigorta sektörü liderlikte, aracı kurumlar güçlü performans sergiledi. Yatırımcı sayısı artarken, yabancı yatırımcılar ise net 1,25 milyar dolarlık satış gerçekleştirdi.

Son çeyrekte ise Eylül ayında yaşanan satışlarla BIST100 endeksi %10,4'lük bir kayıpla kapandı. Yılın genelinde iletişim, teknoloji ve ticaret sektörleri pozitif performans gösterirken, madencilik ve elektrik sektörleri geriledi. Halka arzlarla yatırımcı sayısı artarken, yükselen mevduat faizleri ve düşen borsa trendiyle yatırımcı sayısında azalma görüldü. Yabancı yatırımcılar yıl genelinde net 1,6 milyar dolarlık satış gerçekleştirdi.

METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. DENGELİ DEĞİŞKEN EMEKLİLİK YATIRIM FONU (MHE)
YILLIK RAPOR
31 Aralık 2023

Tahvil Piyasası:

İlk çeyrekte 10 yıllık tahvil getirileri, TCMB'nin uygulamalarının genişlemesiyle %8,20'ye kadar geriledi, ardından çeyrek sonunda %15 civarında dengelendi. Para Piyasası Kurulu'nun faiz indirimi kararı, depremin ekonomik etkileri gözetilerek alındı. İkinci çeyrekte tahvil piyasası, yeni ekonomi yönetiminin ortodoks politikalara yönelmesi ve sadeleştirme sürecinin açıklanması sonrasında dalgalı bir seyir izledi. Faiz oranları %18'e kadar yükseldi, ancak orta vadeli dengeleme %17 civarında gerçekleşti.

Üçüncü çeyrekte, Fed'in faiz artırımı beklentileri nedeniyle ABD tahvil faizlerinde yükseliş gözlemlendi. Küresel olarak tahvil faizlerinde genel bir artış yaşandı. ABD'nin kredi notu düşüşü ve Japonya Merkez Bankası'nın politika değişikliği, tahvil faizlerini etkiledi. Yurt içinde TCMB faiz kararları ve Hazine ihaleleri takip edildi. İki yıllık tahvil faizi %30'un altına gerilerken, 10 yıllık tahvil faizi %27'nin üzerine çıktı.

Son çeyrekte ABD tahvillerinde faiz artırımı beklentileriyle bir satış dalgası yaşandı. Orta Doğu'daki gerginlikler ve jeopolitik riskler, ABD tahvillerine olan talebi artırdı, ancak Fed'in olumlu sinyalleri ve ABD enflasyon verisi ile risk iştahı arttı. ABD 10 yıllık tahvil faizi %4'e doğru çekildi. Yurt içinde TCMB faiz kararları ve hazine ihaleleri izlendi. İki yıllık tahvil faizi %39,7 seviyelerine yükselirken, 10 yıllık tahvil faizi %25'e doğru geri çekildi.

Döviz ve Emtia Piyasaları:

Altın piyasasında, yıl boyunca büyük merkez bankalarının ihtiyatlı pozisyon almaları ve bankacılık hasarlarını düzeltme çabaları, altına olan talebi destekledi. Altın, Mart ayında 2000 dolar psikolojik sınırını aşarak yılın zirvesini gördü. Gümüş, V formasyonu tamamlayarak çeyreği yükselişle kapattı. Petrolde OPEC+ ülkelerinin üretim kısıntısı açıklaması, ham petrolü mart ayında 70 dolara çekti. Döviz piyasasında Dolar Endeksi, yıl boyunca faiz beklentilerine göre dalgalı bir seyir izledi. Euro/Dolar paritesi, DXY'deki dalgalanmalara bağlı olarak değer kaybetti. Tahvil piyasasında ise yıl boyunca TCMB'nin faiz kararları, ABD tahvil faizlerindeki hareketler ve küresel ekonomik gelişmeler etkili oldu.

METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. DENGELİ DEĞİŞKEN EMEKLİLİK YATIRIM FONU (MHE)
YILLIK RAPOR
31 Aralık 2023

2023 yılı içerisinde yatırım araçlarının ve bazı endekslerin getirileri şöyle gerçekleşmiştir:

TÜFE	ENFLASYON (TÜFE)	64,77%
XK050_CFCNTLTL	BIST KATILIM 50 GETİRİ	35,67%
XU100_CFNNTLTL	BIST 100 GETİRİ	39,26%
TUZUN	BIST-KYD DİBS UZUN	-32,31%
T547G	BIST-KYD DİBS 547 GÜN	-17,64%
ATORT	BIST-KYD ALTIN FİYAT AĞIRLIKLİ ORTALAMA	80,23%
USD/TRY	USD/TRY	57,44%
T365G	BIST-KYD DİBS 365 GÜN	-5,77%
EUR/TRY	EUR/TRY	63,40%
KDEVL	BIST-KYD KAMU KİRA SERTİFİKALARI	-11,34%
T182G	BIST-KYD DİBS 182 GÜN	4,17%
OSABT	BIST-KYD OSBA SABİT	33,52%
KOZEL	BIST-KYD ÖZEL SEKTÖR KİRA SERTİFİKALARI	26,84%
KARTL	BIST-KYD 1 AYLIK KAR PAYI TL	20,47%
MEVTL	BIST-KYD 1 AYLIK MEVDUAT TL	28,33%
REPNT	BIST-KYD REPO (NET)	17,67%

KYD: Türkiye Kurumsal Yatırımcılar Derneği

TÜFE: Tüketici Fiyat Enflasyonu (TÜİK)

IAB: Borsa İstanbul Kıymetli Maden ve Taşlar Piyasası

O/N Endeks: Gecelik repo endeksi

DİBS: Devlet İç Borçlanma Senetleri (vade-gün)

BİST: Borsa İstanbul

ÖST: Özel sektör tahvili

BÖLÜM B: FON KURULU FAALİYET RAPORU, BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ MALİ TABLOLAR, FON PORTFÖY DEĞERİ-NET VARLIK DEĞERİ TABLOLARI ve FON

Fon kurulu faaliyet raporu, bağımsız denetimden geçmiş son mali tablolar, bilanço tarihi itibarıyla fon portföy değeri ve net varlık değeri tabloları, performans sunum raporu ekte yer almaktadır.

METLİFE EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. DENGELİ DEĞİŞKEN EMEKLİLİK YATIRIM FONU (MHE)
YILLIK RAPOR
31 Aralık 2023

BÖLÜM C: FON HARCAMALARI İLE İLGİLİ BİLGİLER

Aracılık Komisyonu

Fon yatırım işlemlerinin yapılmasına aracılık eden aracı kuruluşlar olan Denizbank A.Ş. ve Deniz Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş. ile yapılmış olan sözleşmeler çerçevesinde fon portföyü için yapılan işlemlere, işlem bedeli üzerinden aşağıdaki oranlarda komisyon ödenmektedir.

İşlemler	BSMV Dahil	BSMV Hariç
TAHVİL VE BONO (KİRA SERTİFİKASI/EUROBOND) İŞLEMLERİ Alım - Satım	Yüzbinde 2,10	Yüzbinde 2,00
TAHVİL VE BONO (KİRA SERTİFİKASI/EUROBOND) İŞLEMLERİ 14:00 - 17:00 Arası Aynı Gün Valörlü Alım-Satım	Yüzbinde 4,20	Yüzbinde 4,00
REPO / TERS REPO İŞLEMLERİ O/N İşlemler	Yüzbinde 1,05	Yüzbinde 1,00
REPO / TERS REPO İŞLEMLERİ Diğer Vadeler (* gün sayısı)	Yüzbinde 0,625	Yüzbinde 0,595
REPO / TERS REPO İŞLEMLERİ 14:00 – 17:00 Arası Aynı Gün Valörlü O/N İşlemler	Yüzbinde 2,10	Yüzbinde 2,00
REPO / TERS REPO İŞLEMLERİ 14:00 – 17:00 Arası Aynı Gün Valörlü Diğer Vadeler (* gün sayısı)	Yüzbinde 1,26	Yüzbinde 1,20
TAKASBANK BORSA PARA PİYASASI İŞLEMLERİ O/N İşlemler	Yüzbinde 2,625	Yüzbinde 2,50
TAKASBANK BORSA PARA PİYASASI İŞLEMLERİ Diğer Vadeler (* gün sayısı)	Yüzbinde 0,315	Yüzbinde 0,30
HİSSE SENETLERİ ARACILIK KOMİSYONU	Binde 0,21	Binde 0,20
VİOP İŞLEM KOMİSYONLARI	Binde 0,1575	Binde 0,15

Fon Malvarlığından Yapılabilecek Harcamaların Yıllık Olarak Fon Net Varlık Değerine Oranı

Aşağıda 02 Ocak 2023 – 31 Aralık 2023 döneminde fondan yapılan harcamaların toplam tutarının, günlük ortalama fon toplam değerine oranı yer almaktadır.

Günlük Ortalama Fon Toplam Değeri:

Gider Türü	Tutarı	Gider Toplamı / Günlük Ortalama Fon
Fon Yönetim Ücretleri	16.617.982,08	2,21%
Aracılık Komisyonu Giderleri	274.985,29	0,04%
Diğer Giderler	184.936,34	0,02%
Saklama Ücretleri	169.637,66	0,02%
Vergi ve Diğer Giderler	168.715,00	0,02%
Bağımsız Denetim Ücreti	23.770,44	0,00%
Noter Giderleri	779,72	0,00%
Toplam Giderler	17.440.806,53	2,32%

* Fon Toplam Gider Kesintisi Limiti aşıldığı için kurucu Şirket tarafından Fon'a 284.007,41 TL alacak tahakkuk ettirilmiştir. Bu tutar, yukarıda verilen toplam giderlerden düşüldüğünde Ek Yönetim Ücreti hariç net gider tutarı 17.156.799,12 olup, bunun ilgili dönemde ortalama fon toplam değerine oranı 2,28% (yıllık 2,28%) olmaktadır.

EKLER:

- Fon kurulu faaliyet raporu
- Bağımsız denetimden geçmiş finansal tabloları içeren bağımsız denetim raporu
- Performans sunum raporu